

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ СІМЕЙ ВИХОВАНЦІВ

На основі нової філософії взаємодії сім'ї і дошкільного навчального закладу лежить ідея про те, що за виховання дітей несуть відповідальність батьки, а всі інші соціальні інститути покликані допомогти, підтримати, направити, доповнити їх виховну діяльність. Новизна цих відносин визначається поняттями «співпраця» і «взаємодія».

Співпраця – це спілкування «на рівних», де нікому не належить привілей вказувати, контролювати, оцінювати. Взаємодія – являє собою спосіб організації спільної діяльності, яка здійснюється на підставі соціальної перцепції і за допомогою спілкування. Результатами взаємодії є певні взаємовідносини.

Сучасні сім'ї потребують кваліфікованої допомоги педагогів у вихованні дітей, в по підвищенню психолого-педагогічної культури.

Традиційні форми взаємодії з батьками: батьківські збори, консультації, семінари-практикуми, круглі столи не втратили свого педагогічного значення, але не можуть в повній мірі вплинути на дитячо-батьківські відносини. Вони характеризуються надмірною формальністю, чітко окресленими кордонами і не передбачають активної участі в них батьків і дітей. По-цьому виникла необхідність в нових формах взаємодії з батьками, заснованих на співучасті, взаємній підтримці і рівноправності [1].

Саме такою формою взаємодії з батьками може стати дитячо-батьківський клуб «Розумні голови. Добрі серця». Створення дитячо-батьківського клубу в ЗДО є спробою передати батькам досвід осмисленого.

В основу діяльності дитячо-батьківського клубу «Розумні голови. Добрі серця» закладена технологія психолого-педагогічної підтримки сімей вихованців в рамках освітньої системи Л.Г. Петерсон на дошкільному рівні. Сутність пропонованого підходу полягає не тільки в допомозі батькам в отриманні знань про особливості розвитку дитини і в освоєнні ефективних способів виховання і взаємодії зі своїми дітьми, але також в підтримці всіх членів сім'ї в знаходженні особистісного сенсу в саморозвитку і педагогічній самоосвіті, передачі їм інструментів самозміни заради сприяння культурному розвитку дитини, його успішній соціалізації.

Таким чином, акцент ставиться на створенні умов для самозміни і саморозвитку дорослих, з якими дитина себе ототожнює, відкриваючи власну «я» і інших людей, сприймаючи світ переважно через їх призму суджень, оцінок, вчинків, ціннісних орієнтацій.

Дитячо-батьківський клуб є найбільш активною формою роботи, що дозволяє встановити ефективну і цілеспрямовану взаємодію дитячого садка і батьків. Взаємодія з батьками будувалося поетапно на основі технології психолого-педагогічної підтримки сімей вихованців.

Перший етап «Самовизначення до розвитку себе як батька» був ключовим, тому що припускається усвідомлене входження батьків в освітній простір ЗДО.

Слід зазначити, що на цьому етапі дуже важливо, щоб колектив педагогів був єдиною командою, об'єднаний єдиною метою і поглядами на реалізацію цієї мети [2].

На другому етапі діяльності «Проектування індивідуального освітнього маршруту батька» організована бесіда з батьками дитячого садка в формі круглого столу, батькам були запропоновані проблемні питання, форми можливої взаємодії, проведена діагностика батьків по «Тесту батьківського ставлення до дітей» А.Я. Варги, В.В. Столина. На основі отриманих результатів розроблена зразкова тематика зустрічей дитячо-батьківського клубу «Розумні голови. Добрі серця»: «Давайте познайомимось!» – ігровий тренінг для батьків і дітей; «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи. Методи загартовування»; «Ігрова гімнастика для мозку»; «Іграшка - океан дитячих бажань. Майстерня іграшок саморобок»; «Розум на кінчиках пальців»; «Народні традиції Кубані. Майстерня народної іграшки»; «Як дитина стає читачем? Виготовлення книжки – саморобки»; «Виховуємо хлопчиків! Виховуємо дівчаток! ».

Третій етап «Реалізація освітніх маршрутів батьків» здійснювався за такими напрямками: підвищення психолого-педагогічної грамотності і консультування батьків [3].

Зустрічі дитячо-батьківського клубу проводяться переважно в технології діяльнісного методу, що дозволяє батькам, з одного боку, на собі «відчути» ефективність даного підходу до освіти своїх дітей, а з іншого – відкрити для себе і для них нові горизонти спільного розвитку. Зміст зустрічей вихователі коротко оформляють в пам'ятки, буклети, брошури, які пропонують батькам. Також інформація про вміст у зустрічей дитячо-батьківського клубу розміщується на офіційному сайті дитячого садка.

Результатом цього етапу взаємодії стало зростання психолого-педагогічної грамотності, вдосконалення педагогічної компетентності батьків, підвищення ступеня задоволеності ЗДО.

На заключному четвертому етапі «Рефлексія освітньої діяльності» важливим являється створення умов для усвідомлення батьками зв'язку між успіхами, досягненнями дитини і своїм педагогічним та особистісним зростанням. Основними досягненнями на даному етапі будуть розвиток активної партнерської позиції батьків в освітньому процесі, співвіднесення цілей і результатів проходження освітніх маршрутів, виникнення нових освітніх запитів[3].

Таким чином, взаємодія закладу дошкільної освіти з сім'єю в форматі дитячо-батьківського клубу дозволило батькам прийти до розуміння того, що для емоційного благополуччя особистості дошкільника, його успішної соціалізації дорослим необхідно почати перш за все з самих себе, з власної самозміни і самовиховання – тільки тоді буде досягнута мета в придбанні повноцінного життєвого досвіду дітьми.

Список використаних джерел

1. Гуз А.А. Взаємодія дошкільного закладу та його сім'ї /А.А. Гуз. – Мозир: ТОВ ІД «Білий Вітер», 2007. – 234с.
2. Дитячий садок і сім'я /Н.Ф.Виноградова, Г.Н.Година, Л.В.Загик та інших.; Під ред. Т.М.Марковой. – М.: Просвітництво, 1986. – 207 с.

3. Лобанок Т.З. Нетрадиційні форми взаємодії дошкільного закладу з родиною / Т. З.Лобанок. – 2-ге вид. – Мозир: ТОВ ІД «Білий Вітер», 2003. – 236с.

ПИНЗЕНИК О. М.

Мукачівський державний університет, Україна

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Проблема компетентнісного підходу у професійній освіті є актуальною у зв'язку з високими вимогами, що ставляться перед фахівцями різноманітних спеціальностей. Презентованість використання поняття «компетентнісний підхід» у нормативно-правових і концептуальних документах, у наукових розвідках вітчизняних і зарубіжних педагогів свідчить, що цей підхід стає реалією сучасної освіти та активно реалізується в освітньому процесі.

В умовах оновлення змісту природознавчої освіти великого значення набуває впровадження нових технологій компетентнісного підходу вивчення дисциплін природознавчого циклу, які сприяють формуванню особистісних та професійних якостей майбутніх вихователів, здатності до навчання упродовж життя.

Дослідженню проблеми професійної компетентності майбутніх педагогів завжди приділялася значна увага, зокрема, таким її аспектам, як: дидактичні засади професійної підготовки фахівців (В. І. Бондар, С.У. Гончаренко), розвиток особистості педагога у процесі професійної підготовки (Г.О. Балл, Г.П. Васянович, В.В. Рибалка та ін).

У сучасній науці спостерігаємо стійку тенденцію утвердження не лише поняття «компетентнісний підхід», а й осмислення його сутності, адже реалізація цього підходу ґрунтується на розумінні, що прогрес людства залежить не стільки від економічного зростання, скільки від рівня розвитку особистості. Сучасні концепції педагогічної освіти базуються на ідеях розвитку людських ресурсів та саморозвитку освітніх інституцій і суб'єктів педагогічного процесу. Так, серед принципів професійного розвитку педагогів провідним визначено реалізацію компетентнісного підходу до розвитку фахової кваліфікації педагогів, що передбачає необхідність переходу від кваліфікації, яку спеціаліст здобуває один раз і назавжди, до компетентності, яка дозволяє мобільно змінювати професійну діяльність, зумовлену соціально-економічними змінами, динамікою ринку праці, концепцію Болонського процесу.

У зв'язку з цим виникає необхідність розробки і теоретичного обґрунтування змісту, форм і методів компетентнісного підходу у вивченні дисциплін природознавчого циклу майбутніми фахівцями дошкільної освіти, який повинен спрямовуватися на забезпечення якісної фахової підготовки вихователя, розвитку його інтелектуального та духовного потенціалу, особистісних і професійно значущих якостей, що сприятиме реалізацію ідей компетентнісного підходу в дошкільній освіті [3].

Згідно з визначенням Міжнародного департаменту стандартів для навчання, досягнення та освіти (International Board of Standards for Training, Performans and Instruction), поняття компетентності визначається як спроможність кваліфіковано здійснювати діяльність, виконувати завдання або роботу. При цьому поняття

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>